

מחר

מיטב המאמרים הווראטים והסיפורים

ב'לקראת שבת מלכתא'

אתם מוזמנים לעיין בניוזלטר

שישלח מחר יום ה'

הדף היומי בבלי: מסכת בבא קמא דף ק"ג
הדף היומי בהלכה: סימן קנ"ט מסעיף ז' ואם הטביל' עד סעיף ח'
המוסר היומי: אהבת חסד פתיחה 'ועתה נבאר' עד 'ואם הלוח הוא איש'

לוח
לימוד
יומי

התרגשות וציפיה בליבות המוני לומדי 'הדף היומי בהלכה'

ענייני היום

• ח"י באלול

יום י"ח באלול, או "ח"י באלול", הנו יום מיוחד בעולם החסידות. בשנת תנ"ח נולד בו הבעל שם טוב הקדוש מייסד תנועת החסידות, ובשנת תק"ה נולד בו רבי שניאור זלמן מלאדי (בעל התניא), מייסד חסידות חב"ד. יום ח"י באלול מכונה בפי חסידי חב"ד גם "יום הולדת שני המאורות הגדולים".

• שנת ה'שס"ט | נפטר מוריני רבי יהודה ליוואי (ב"ר בצלאל) זצוק"ל (המהר"ל מפראג).

• שנת ה'תרמ"ט | נפטר הגאון רבי עבדאללה [עובדיה] (ב"ר אברהם) סומך זצ"ל.

• שנת ה'תרפ"ב | מתחיל המנדט הבריטי בארץ ישראל.

הבריטים כבשו את ארץ ישראל מידי הטורקים העות'מאנים במהלך מלחמת העולם הראשונה, ובתאריך זה קיבלו מחבר הלאומים מנדט על הארץ. בתקופת המנדט, המדינאי האחראי על הארץ קיבל את התואר 'הנציב העליון'.

הממשל הבריטי הגביל עליית יהודים לארץ, ולעתים קרובות הפלה לטובת הערבים בסכסוכים שונים שפרצו. ב"ז בכסלו ה'תש"ח הסתיים המנדט הבריטי לאחר הצהרת האומות המאוחדות.

במסע הבא עלינו לטובה, בעזרת ה' נזכה גם לפקוד בחרדת קודש את העירה הקדושה 'מיר' שבה הורתה ולידתה של ממלכת התורה

ובוודאי זכות גדולה היא עד מאד, ביום היארצייט שהוא גם יוצא שבוע לפני יום הדין הקדוש והנורא, להזכיר ולהתפלל בציונו של הסבא קדישא הכהן הגדול, שהיה בחיי חיותו אב רחום לכל ישראל, והיה מיצר ודואג בצרתם של הכלל והפרט בכל ימיו, ובוודאי, יעתיר ויעלה זכרונם לטובה בפני הקב"ה של כל אלו שלומדים ומקבלים על עצמם את לימוד המשנה ברורה, ויהיה בזה לכל אחד ואחד סגור גדול ליום הדין הגדול והנורא.

כך נרשמים האפשרות להירשם ללימוד הדף היומי בהלכה, כמו גם להיכלל בספר הגיבורים שיונח על הציון הקדוש, קיימת במספר דרכים, מזכירים ב'דרשו'.
דרך הטלפון ניתן לעדכן שמות ב-029410101.
כמו"כ אפשר לשלוח שמות כתובים לפקס שמספרו 0774704521.
קיימת גם אפשרות לצרף שמות דרך הדואר האלקטרוני
בכתובת: dirshur@gmail.com.

התרגשות וציפיה בליבות המוני לומדי הדף היומי בהלכה, לרגל הנסיעה הקדושה לציון מרנא הח"ח זיע"א בראדין ביום היארצייט בכ"ד אלול תשע"ו, להתפלל על הלומדים תורתם והוגים בתורתם ספר המשנה ברורה ושאר ספרים.

במסע הבא עלינו לטובה, בעזרת ה' נזכה גם לפקוד בחרדת קודש את העירה הקדושה 'מיר' שבה הורתה ולידתה של ממלכת התורה ומסירת התורה בישראל הלא היא ישבת מיר המעטירה, ונזכה לפקוד ציוניהם של אבות הישבה הקדושה ראש מיתבתא רבתא דמיר מרן הגאון רבי צבי הירש קמאי ומרן המשגיח דמיר הגאון רבי ירוחם ליבוביץ זיע"א, ולעמוד ולבקש ולהתחנן על פליטת עמו ישראל, על בני הישיבות הקדושות הנתונות בימים אלו למשיסה וגזירה, על היכלי הכוללים ועמלי התורה הלומדים תורת ה' מתוך דחק ועוני במסירות ובדבקות, שזכותם הגדולה תשפיע שפע ברכה וישועה לכל בני הישיבות והכוללים ולכל כלל ישראל.

מהו דין 'הַמְשָׁכָה' המכשיר מים שאובים לטבילה?

מקוה מים כשר לטבילה רק כשיש בו ארבעים סאה (0.332-0.574 מ"ק, לשיטות השונות) מים שלא נשאבו בכלי. אולם, אם יש בו יותר מעשרים סאה מים שאינם שאובים בכלי, ניתן להשלימו עד ארבעים סאה ממים שאובים שהוכשרו ב'הַמְשָׁכָה', כלומר, המשכת המים על הקרקע. והיינו שלא ישפכו את המים למקוה ישירות מתוך הכלי, אלא יעשו חריץ בקרקע באורך של שלושה טפחים (24-28.8 ס"מ, לשיטות השונות) לפחות, וישפכו מהכלי לתוך החריץ, והמים יזרמו דרכו אל המקוה. ובטבילת ידים לסעודה, אף אם כל המים שבמקוה נשאבו בכלי והוזרמו אליו באמצעות המשכה, הטבילה כשרה. [סעיף ז וס"ק מ-מב]

זרם של נוזלים המועברים מכלי אל כלי - האם הוא נחשב כחיבור בין הכלים?

בנוגע לרוב ההלכות, זרם של נוזלים המועברים מכלי אל כלי אינו נחשב כחיבור בין הנוזלים שבכלי האחד לנוזלים שבכלי השני, בין לקולא ובין לחומרא. זרם כזה מכונה 'נִיצוּק'. ולפיכך, מקוה שאין בו ארבעים סאה, וניצוק מחברו למקוה כשר - אין המקוואות נחשבים כמחוברים, וטבילה במקוה החסר אינה מטהרת. אולם, לענין טבילת ידים לסעודה, דעת רוב הפוסקים שניצוק נחשב כחיבור, ולכן אם יש זרם המחבר בין מקוה כשר, ים, נהר, או מעיין, לבין מים הנמצאים בכלי, ניתן לטבול את הידים בכלי. ויש חולקים, ובשעת הדחק ניתן להקל. [סעיף ז וס"ק מה-מז; וראה ביאורים ומוספים דרשו, 50]

האם ניתן ליטול ידים לסעודה ישירות מתוך הברז?

כפי שלמדנו, נטילת ידים לסעודה צריכה להעשות בכלי, ולכן אין ליטול ידים מתוך ברז הקבוע בקירות הבתים בימינו - ואף על ידי פתיחתו וסגירתו בכל שפיכה על הידים - כיון שהן הצינור המוליך את המים והן הברז אינם נחשבים ככלי. ויש שהקלו בשעת הדחק ליטול מתוך הברז, בתנאים מסוימים, אך לדעת פוסקים רבים אין להקל בכך. ואף אם הצינור מוליך מים מדוד הנמצא על הגג, אין ליטול ידים מתוך הברז, אם משום שבמקרים רבים הדוד אינו נחשב ככלי לענין זה, ואם משום שמעבר המים דרך הצינור והברז פוסל את הנטילה. וראה עוד בתקציר למחר. [ביאורים ומוספים דרשו, 52]

אתמול למדנו

- יכול אדם ליטול את ידי חבירו בכלי, אך ידיו אינן נחשבות כ'כלי' לגבי חבירו, ולכן אם כינס מים בחופניו ושפכם על ידי חבירו, אין זו נטילה.
- אם נטל ידו אחת ברביעית מים מתוך כלי, ונשארו מים בידו, ושפכם על ידו האחרת - לדעת רוב הפוסקים הנטילה פסולה, ולדעת רבנו תם הנטילה כשרה.
- בנטילת ידים צריך שהמים יישפכו על ידי הנוטל בכח אדם, ובלשון הפוסקים: 'פַּחַ גְּבִרָא', ולכן צריך לשפוך במקום ובאופן שהמים יגיעו עד כל שטח היד בכח השפיכה, ולא מתוך זרימה עצמונית.

מחר נלמד

- מחלוקת הפוסקים בנוגע לשכשוך הידים במים שבספל - האם הוא נחשב כנטילת ידים
- באילו אופנים אין שכשוך הידים במים נחשב כנטילה לכל הדעות?
- האם ניתן ליטול ידים ישירות מברז של מיכל מים?